

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/kultura/106221,Jacek-Kaczmarek-Bard-Solidarnosci.html>

4/1

TAJNE
spec. znaczenia
Nr ewidencyjny 23615

IPN
BIAŁO
Warszawa

KWESTIONARIUSZ
osoby rozpracowywanej (sprawdzanej*)

1. Nazwisko i imię KACZMAREK JACEK MARCIN
2. Imiona rodziców i nazwisko panięnskie matki Janusz Anna Trojanowska
3. Data urodzenia 22.03.1957 4. Miejsce urodzenia Warszawa
5. Narodowość polska 6. Obywatelstwo polskie
7. Rysopis: wzrost średni oczy nie widać włosy ciemne
znaki lub cechy szczególne średnie
8. Wykształcenie średnie
9. Zawód: wyuczony _____ wykonywany student
10. Wykształcenie specjalne _____
11. Służba wojskowa _____
(kategoria, spec. wojsk., nr ks. wojsk., stopień wojskowy)
12. Nr dowodu osobistego i przez kogo wydany _____
13. Miejsce pracy, zajmowane stanowisko, telefon służbowy student III roku
Wydz. Polonistyki UW i Wydz. Teatrolologii PWST
14. Poprzednie miejsca pracy i zajmowane stanowiska:

Lp.	Czasokres pracy	Nazwa zakładu pracy	Zajmowane stanowisko

*) Niepotrzebne skreślić

Kwestionariusz osoby sprawdzanej (strona pierwsza) dotyczący Jacka Kaczmarek, 1978 r. (z zasobu IPN)

BIOGRAM / BIOGRAFIA

Jacek Kaczmarek. Bard „Solidarności”

OKRES HISTORYCZNY

(1980-1990) Epoka Solidarności

Autor: WOJCIECH KUJAWA 21.03.2024

22 marca 1957 r. w Warszawie urodził się Jacek Kaczmarek – poeta, pisarz, bard. Pochodził z rodziny artystycznej. Jego ojciec Janusz był malarzem, recenzentem sztuki i prezesem Zarządu Głównego Związku Polskich Artystów Plastyków, a matka Anna – malarką i pedagogiem.

Uczęszczał do XV Liceum Ogólnokształcącego im. Narcyzy Żmichowskiej w Warszawie, a następnie na Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, na którym w 1980 r. obronił pracę magisterską pt. „Postać Stanisława Augusta Poniatowskiego w poezji okolicznościowej jego epoki”.

Mury w muzeum raj

Jacek Kaczmarski działalność artystyczną rozpoczął w połowie lat siedemdziesiątych, aczkolwiek część jego tekstów powstała wcześniej.

Po wprowadzeniu stanu wojennego zdecydował się pozostać na emigracji.

W 1976 r. zadebiutował na Warszawskim Jarmarku Piosenki, a rok później otrzymał pierwszą nagrodę na XIV Festiwalu Piosenki Studenckiej (nagrody na FPS otrzymał także w 1978 r., a w 1979 r. uzyskał nagrodę specjalną wraz z zespołem „Wieczór kawalerski”). Związany był z Teatrem Na Rozdrożu oraz kabaretem Pod Egidą.

Jacek Kaczmarski, 1981 r. (fot. z zasobu IPN)

Jacek Kaczmarski na I Przeglądzie Piosenki Prawdziwej „Zakazane Piosenki”, 1981 r. Autor: nieznan (fot. z zasobu IPN)

W 1979 r. razem z Przemysławem Gintrowskim i Zbigniewem Łapińskim przygotowali program poetycki pt. „Mury” (do stanu wojennego był jeszcze „Raj” i „Muzeum”). W 1981 r. otrzymał nagrodę dziennikarzy na opolskim festiwalu oraz nagrodę na I Festiwalu Piosenki Prawdziwej „Zakazane Piosenki” w Gdańsku, zorganizowanym w sierpniu tego roku w hali „Olivia”.

Emigracja

Jesienią 1981 r. razem z Łapińskim i Gintrowskim wyjechał na tournée do Francji. Koncerty cieszyły się tak dużym zainteresowaniem, że artyści otrzymali propozycję kolejnych występów. Kaczmarski został we Francji, by dopełnić formalności, a jego koledzy wrócili do kraju, aby przełożyć w Polsce zakontraktowane wcześniej zobowiązania. Nie zdążyli już jednak powrócić nad Sekwanę w grudniu 1981 r.

Kaczmarek podczas występu.

**Kraków, 10 IV 1978 r. (z zasobu
IPN)**

Po wprowadzeniu stanu wojennego 13 grudnia Kaczmarek zdecydował się pozostać na emigracji. Włączył się w działalność Komitetu Pomocy „Solidarności”.

Od 1984 r. był członkiem redakcji Rozgłośni
Polskiej Radia Wolna Europa.

Od 1984 r. był członkiem redakcji Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa, na antenie której m.in. prowadził audycję „Kwadrans Jacka Kaczmarek”, oraz pisał komentarze polityczne. Pracował tam do zamknięcia rozgłośni w 1994 r. W tym okresie intensywnie również koncertował, np. w krajach Europy Zachodniej, Stanach Zjednoczonych, Izraelu, Australii i Nowej Zelandii.

* * *

Od 1990 r. Jacek Kaczmarek ponownie występował w Polsce. Wspólnie z Przemysławem Gintrowskim i Zbigniewem Łapińskim nagrywali kolejne płyty, a na półkach księgarni znalazła się jego debiutancka powieść pt. „Autoportret z kanałią”. W 1995 r. przeniósł się do Australii, co nie przeszkodziło mu w koncertowaniu w Polsce.

Jacek Kaczmarek zmarł 10 kwietnia 2004 r. w Gdańsku. Został pochowany na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie.

1
Warszawa, 1986-02-06

T.J.J.F.F.

W O T A T N A

Dot. Jacka KACZMARSKIEGO
u. Janusza i Amy ul. Trajnowskiej
ur. 22.03.1957 r. w Warszawie,
kompozytor, pianista, baryton,
żon. we Francji /ostatni adres w kraju
Warszawa, ul. Wajasko 9/.

J. Kaczmarek po ukończeniu szkoły średniej
w 1977 r. podjął studia na Wydziale Filologii Polskiej
UM, jednocześnie studiując na Wydziale Teatrologii PGNT
w Warszawie.

Działalność estradową zajmuje się od 1977 r. -
pozostawa występował w tze. "Pisanechomelia", a następnie
w kabarecie J. Pietrzaka "Pod Egidą".

Prezentował utwory o charakterze kontrowersyjnym
zainicjując negatywne reakcje polityczne.

Do sierpnia 1980 r. aktywnie włączył się w działalność
"Solidarność". Należy do kręgu artystów związanych z
"Magnum Rozmowa". W sierpniu 1981 r. zostaje jetym z
Izraela tze. "Festiwalu piosenek zakazanej" w Gdansk.

W grudniu 1981 r. wyjechał na koncerty do Paryża
skąd odmówił powrotu do kraju. Na terenie Francji podejmuje
aktywną działalność w kontekścieaboracyjnym "Solidarność".
Wszelkie liczące wydawnictwa, organizacje imprezy estradowe o
charakterze artystycznym i antyradzieckim.

Pod firmą "Solidarność" w Szwajcarii wydał płytę zlagu-
gracją o stworzeń się posiadających okolicznościowego
w kraju.

Od listopada 1982 r. związał się z rozgłośnią RMF, co stało
w Paryżu prowadzi audycje pt. "Dziwne Jacka Kaczmarek" w
których w sposób zdecydowanie wręgi ocenia zachodzące w
Polsce przemiany.

**Notatka starszego inspektora
Wydziału IV Departamentu III
MSW kpt. Janusza Kuzstelaka
dotycząca Jacka Kaczmarek.
Warszawa, 6 II 1986 r. (z zasobu
IPN)**

2

Ojciec J. Kaczmarek jest znaczącym działaczem
ZG ZPAP, był członkiem rady artystycznej i dwukrotnie
prezesaem Delegatu.

Ważna dla artysty plastyk - w latach siedemdziesiątych
była wyjątkowością petycji skierowanych do władz PRL.

W grudniu 1982 r. na kobiecie zatrudniona do orzecza
operacyjnego Ministra Spraw Wewnętrznych. W kontekście au-
dycji telewizyjnej dot. przebiegającego w RPN i zatrudnio-
nego w RMF Jacka Kaczmarek wyraża oburzenie, że sta-
tyczność jego teści pełni odpowiedzialność funkcję państwową.

Ojciec J. Kaczmarek jest i zastępcą Ministra
Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego ówca Karolym. J. Karolym poin-
formował szefa kadr ED PZPR o wyjeździe sędziego i córki do
Francji. Nie wspominał o pracy sędziego w RMF.

WNIOSKI

1. Ze względu na przebieganie J. Kaczmarek do granic
nie pozostaje on w zainteresowaniu naszej jednostki.
Informacja dot. jego działalności zbierane są przez
nasz wydział.
2. Sprawa J. Kaczmarek i jego teści ówca Karolym
zajmował się pth. Kowacek tel. 52-06.

St. inspektor Wydziału IV Dep. III
kpt. Janusz KUZSTELAK

**Notatka starszego inspektora
Wydziału IV Departamentu III
MSW kpt. Janusza Kuzstelaka
dotycząca Jacka Kaczmarek.
Warszawa, 6 II 1986 r. (z zasobu**

IPN)

Więcej interesujących materiałów na profilu **Archiwum IPN**

COFNIJ SIĘ